Ученичката наведе глава и си замълча. Тогава учительтъ кипна:

— Веднага следъ часоветѣ ще свикате другарския съдъ. Тамъ ще се разправимъ! — заповѣда той и си излѣзе.

— Хей, Наско, та ти си стипца, а? — загърмѣ стаята следъ него.

— Ха, честито ви нови имена: Стипца и Толумбенко! — сочеха ги децата.

— Толумъ, Толумъ, Толубенко! — завикаха всички и затупаха съ юмручета по чиноветѣ.

Най-после часоветѣ свършиха. Приклупената стая на първи класъ се напълни съ публика — деца отъ всички отдѣления и класове.

— Мария Генкова! — викна Наско — председательтъ на съда.

Ученичката стана и се позасмѣ, но щомъ всички деца насочиха погледи къмъ нея, усмивката се отрони като обрулено цвѣтче отъ устата ѝ, тя наведе глава и запристжпя плахо къмъ сждебната маса.

— Мария Генкова! — вдигна глава Наско и орловиятъ му носъ щръкна като кука на сухото му лице. Другарскиятъ сждъ се е свикалъ само заради тебе.

Учительтъ седѣше встрани до отворения прозорецъ и само наблюдаваше. Наско се обърна къмъ него и съ погледъ го попита да почне ли разглеждането на дѣлото, надникна въ тевтерчето си да се досети съ какво да захване, пошушна нѣщо на двамата си другари сждии и започна.

— Ти, Мария Генкова, защо вадишъ на децата прекори? На Васката викашъ Мърцо, на Кръстанчо — Кръцо, а ето тая сутринь прикачи и на менъ прекора Стипцата. Стипца викатъ на човѣкъ — скжперникъ. Та азъ скжперникъ ли съмъ? — Кажи де защо мълчишъ?

— Тя вика — обади се нейната другарка отъ първия чинъ — че е заради гроздето, дето си се сърдилъ отзарана!

— И че ѝ не давашъ да топи отъ мастилницата ти! — добави друга.

Подсждимата се позасмѣ, погледна сждиитѣ въ очитѣ сякашъ имъ каза, че е заради това и пакъ наведе глава.

— Хей, Наско! — издигна се измежду децата и свитиятъ Пешко. Кажи и за мене!

— И за мене! пошушна другъ.

Докато на малкия Пешко викаха само Ежко-Бежко, той пакъ търпѣше — чинеще му се, де носи торбичка товаръ на гърба си. Но откакъ Мария Генкова му прикачи това „Толумбешко“ сякашъ стоварика цѣлъ натжпканъ чувалъ върху гърба му. Тая дума „Толумбешко“ му напомняше за старата ржждясала и продупчена тенекия, съ която си изхвърляха боклука. И той позеленѣваше отъ ядъ, като я чуеше.

— Кажи сега, Мария Генкова! — подхвана пакъ Наско — защо и на кроткия Пешко прикачи прекоръ? Отжде накжде пъкъ Ежко — Бежко — Толумбешко?

— Защо е мъничъкъ и свитъ като таралежъ! — продума тихо подсждимата. Стаята се изпълни съ смѣхъ.

— Ами вѣрно ли е, Мария Генкова: — стана единъ отъ другитѣ сждии — че оня день на 5 този месецъ цѣлъ часъ ти си блъскала въ гърба Колю?

— И си му викала: „Ой, Шиле, Шушумиле!“ — избърза да добави третиятъ сждия.

Подсждимата ученичка извърна глава къмъ публиката и като забележи остриганата съ овчарски ножици глава на Колю, съвсемъ свободно отвърна!

— Вѣрно!

— Е, защо?

— Не виждате ли какъ сж го остригали, като шиле? Главата му е все на бразди.

— Ха-ха-ха! — разтрепера се стаята. Една тънка усмивка пробѣгна по устата на учителя.

Наско триеше съ кърпичка обилната потъ отъ челото си прелистваше тевтерчето си за нови обвинения.

— Ха, — рече той и се изправи — щѣхме да забравимъ Младенчо. Вѣрно ли е, че си му викала „Зайо-байо-мрък-мрък“.

— Вѣрно! — призна подсждимата и крадишкомъ метна погледъ къмъ Младенчо, чиято горна устна още отъ детинството при падане отъ кола бѣ разкжсана по срѣдата.

Наско затвори тевтерчето, хвърли го на масата, изпжчи се и заговори твърдо:

— Е, кажи ни сега, Мария Генкова, прилично ли е, ти като ученичка, всѣкиму и прекоръ да прикачишъ, като по едно звънче?

— Тѣ да ми не викатъ така . . .

— Какъ?

Ученичката наведе глава и едва продума:

— Момчетана.

— Не е вѣрно, господинъ учителю, викна единъ ученикъ.

Учительтъ пакъ протѣгна устна въ тънка усмивка.

— Е, кои ти викатъ момчетано.

— Всичкитѣ.

— Добре. Като ти викатъ така, защо не се оплака, не знаешъ ли какъвъ е редътъ?

Подсждимата не отговори. — Видехте ли, че ти сега сж измисли тоя прекоръ. Наско се спогледа съ помощницитѣ си, сѣкашъ ги попита да привършатъ ли вече дѣлото. Въ това време отъ задния чинъ рипна като войникъ Мишко Циганчето.

— Господинъ сждия! — викна той — кажете на Марчето да не ме съска вече съ кучето имъ, когато минавамъ край тѣхъ, че е . . .

— Лъже, господинъ сждия! — обади се една ученичка, Марчето го не съска, ами той хвърля камъни по кучето, па сега. . .

— Не е вѣрно! Имамъ свидетели: Цвѣтко и Борчо ставайте!

— Вѣрнооо! Зинаха въ единъ гласъ двете момчета.

Цѣлата публика се раздвижи. Едни викаха „не е вѣрно“, други „вѣрно е!“ Гласътъ на председаселя се удави въ голѣмия шумъ.